

Heart Failure Awareness Days 2025

Activities report post HFAD

Country:

Name of reporters:

HFA
Heart Failure
Association

 European Society of Cardiology

Programme and events (summary)

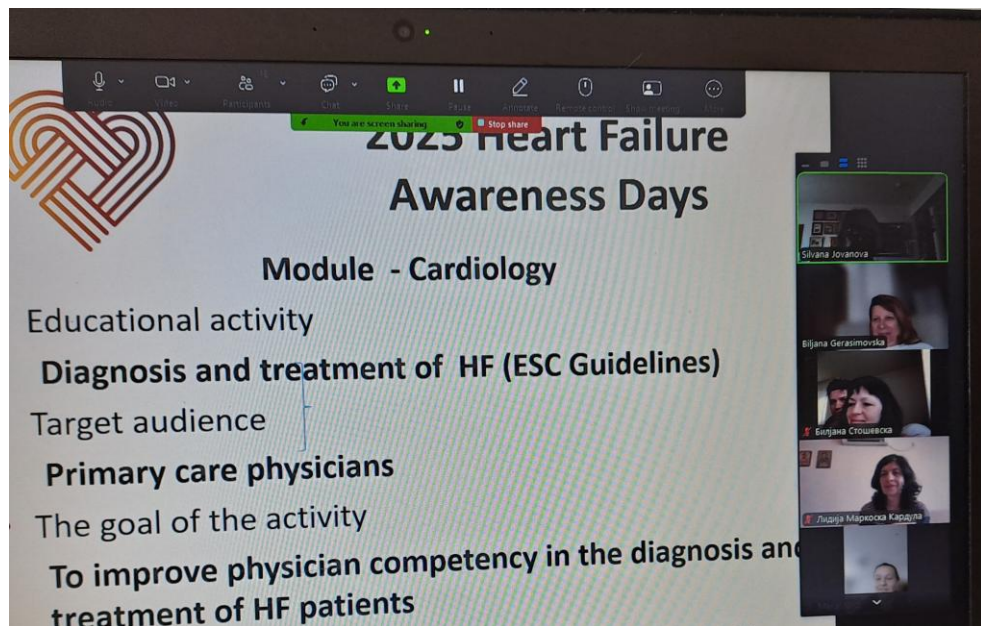
During the Heart Failure Awareness Days 2025 the Working Group on Heart Failure , National Society for Cardiology of North Macedonia has initiated activities for raising the awareness of heart failure as a public health problem, to promote the importance of its prevention, early diagnosis and to improve the care of patients with heart failure

■ **A variety of activities were undertaken for the affirmation of heart failure:**

- TV and radio appearances
- Announcement of Heart Failure Awareness Days on social networks (Facebook, Instagram, X) with short posts, comments, creating stories
- Educational activities involving health professionals and heart failure patients
- Promotional flyers and posters
- Informative booklet for HF patients and patients with LADs
- Conducting survey on awareness of heart failure among patients
- Promotion of heartfailurematters.org, the website of the European Heart Failure Association.

Educational activities

Webinar for primary care physicians

2025 Heart Failure Awareness Days

Module - Cardiology

Educational activity

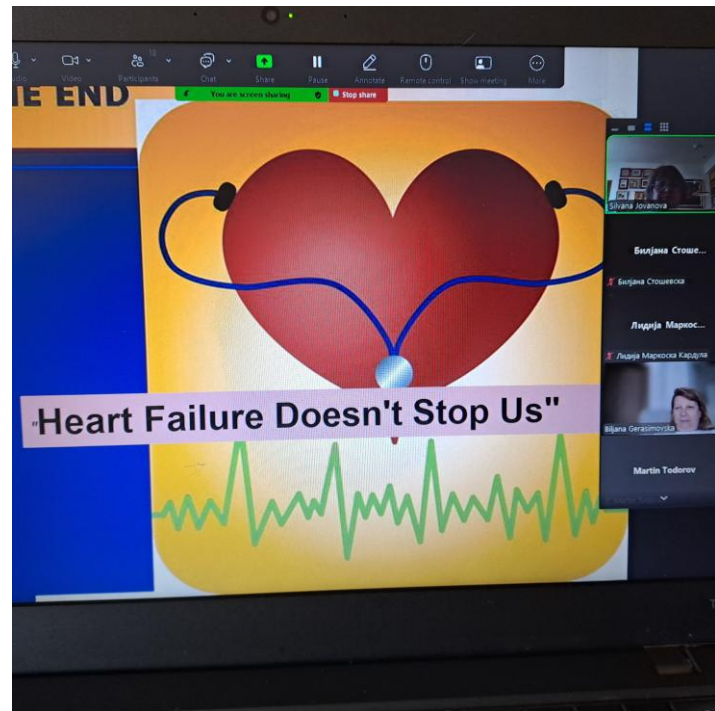
Diagnosis and treatment of HF (ESC Guidelines)

Target audience

Primary care physicians

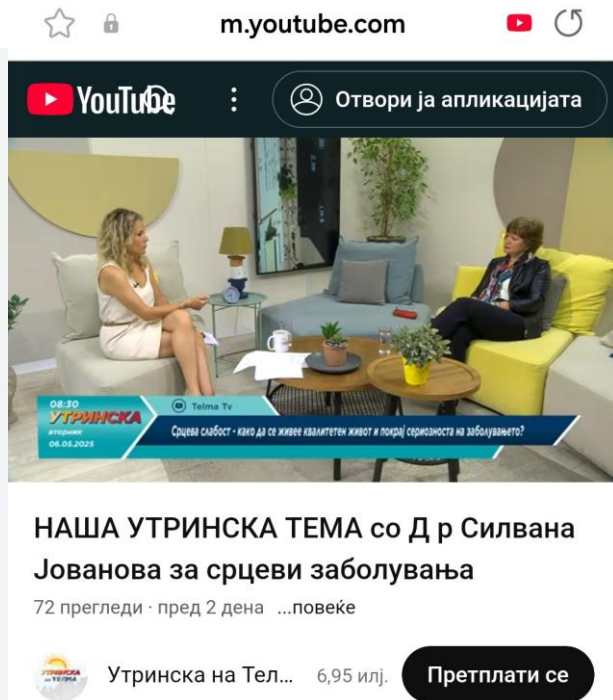
The goal of the activity

To improve physician competency in the diagnosis and treatment of HF patients

Heart Failure Doesn't Stop Us

Press coverage: TV

Press coverage: TV

Press coverage: Radio

Press coverage: Online articles

 Goran Nikolov 1 ч. · 2

 Srce-centar za vnatresni bo... · [Следи](#)
20 ч. · 2

Што претставува срцева слабост, кои се причините, симптомите, факторите на ризик за нејзино настанување, како се лекува и превенира? 🤔
👉Прочитајте дел од блогот напишан од Др. Горан Николов, специјалист интернист - кардиолог, кој ќе биде објавен утре на нашата веб-страница.

ОДБЕЛЕКУВАЊЕ НА ДЕНОВИ НА СРЦЕВА СЛАБОСТ
ТЕОРИЈА
ДР. ГОРАН НИКОЛОВ

СРЦЕВАТА СЛАБОСТ МОЖЕ ДА ГИ ЗАВАТИ ПОДИЧНО ЛЕВАТА ИЛИ ДЕСНАТА СТРАНА НА СРЦЕТО ИЛИ ОБЕТЕ СТРАНИ.

ШТО ПРЕТСТАВУВА СРЦЕВА СЛАБОСТ, КОИ СЕ ПРИЧИНИТЕ, СИМПТОМИТЕ, ФАКТОРИТЕ НА РИЗИК ЗА НЕЈЗИНО НАСТАНУВАЊЕ, КАКО СЕ ЛЕКУВА И ПРЕВЕНИРА

СРЦЕВАТА СЛАБОСТ МОЖЕ ДА ГИ ЗАВАТИ ПОДИЧНО ЛЕВАТА ИЛИ ДЕСНАТА СТРАНА НА СРЦЕТО ИЛИ ОБЕТЕ СТРАНИ.

СРЦЕВАТА СЛАБОСТ МОЖЕ ДА ГИ ЗАВАТИ ПОДИЧНО ЛЕВАТА ИЛИ ДЕСНАТА СТРАНА НА СРЦЕТО ИЛИ ОБЕТЕ СТРАНИ.

СРЦЕВАТА СЛАБОСТ МОЖЕ ДА ГИ ЗАВАТИ ПОДИЧНО ЛЕВАТА ИЛИ ДЕСНАТА СТРАНА НА СРЦЕТО ИЛИ ОБЕТЕ СТРАНИ.

Тв + 15 2 коментари 1 споделувања

 Svetoslav Madzarov 1 ч. · 2

СРЦЕВАТА СЛАБОСТ - нее повеќе енигма. Направете проверка и помогнете му на Вашето срце. Брзо, прецизно и професионално во нашата СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА БИОХЕМИСКА ЛАБОРАТОРИЈА Поликлиника "Кардиолаб Маџаров", СЕ НА ЕДНО МЕСТО - ТУКА СМЕ ЗА ВАС !

Тв + 34 8 коментари

Social media coverage:

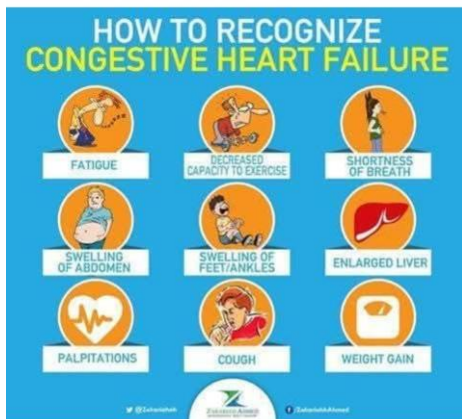
Alsada Abazi

44 мин. · 0

Denovi na svesnost za srceva slabost, 2025
Simptomi koi ukazuvaa na srceva slabost....
Ditët e vetëdijësimit për Pamjaftueshmërinë e
Zemrës (insuficiencën), 2025

Shenjat që tregojnë për Pamjaftueshmëri
(Insuficience) të zemrës

Прикажи го преводот

Ти, Borjanka Taneva + 7

Violeta Mojsovska Naumoska

1 ч. · 0

„Срцевата неуспех не не спречува“
#heartfailureawarenessdays

Оцени го преводот

Silvana Jovanova

3h · 0

Денови на свесност за срцевата слабост, 2025
Како да се спречи срцевата слабост.

22:05

66%

Објави

Фотографии

Видеа

Irena Mistic

12 ч. · 0

Heart Failure Awareness Days 2025
Heart failure doesn't mean life stops.
Early detection saves lives.
It's time to raise awareness of the silent
symptoms.

#HeartFailureAwareness
#ListenToYourHeart #EarlyDetectionMatters

Прикажи го преводот

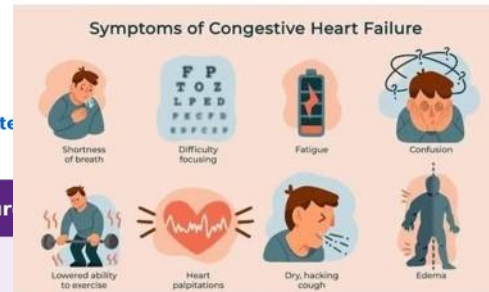
Ти, Bratinka Detoski + 5

Arnaudova Frosina

12 мин. · 0

Денови на свесност за срцева слабост,
2025.... Види повеќе

Printed material for patients

ШТО Е СРЦЕВА СЛАБОСТ

Има два типа на срцева слабост

со НАМАЛЕНА Ежекциона фракција

со ЗАЧУВАНА Ежекциона фракција

СИМПТОМИ

Чувство на слабост

Брзи промени на тежината

Тежина во главата

ОТОЦИ во предел на нозете и зглобовите

Недостаток на Воздух

Неможност за лежење на рамно

НАЈЧЕСТИ ПРИЧИНИ

Коронарна артериска болест

Миокарден инфаркт

Дијабетес

Покачен крвен притисок

Аритмии

ЕЖЕКЦИОНА ФРАКЦИЈА

Тоа е количината на крв која ја испумпува Вашето срце во Вашето тело

- Инфламација на срцето

- Болести на срцевите валвули

- Вродени срцеви мани

- Дебелина

- Некој онколошки лекарства

КАКО Е ДА ЖИВЕЕШ СО СРЦЕВА СЛАБОСТ

ШТО Е СРЦЕВА СЛАБОСТ

- СРЦЕВА СЛАБОСТ е синдром кога нашето срце има проблем во испумпувањето на соодветна количина на крв во телото

- Вашето срце работи НО е ПОСЛАБО или е ПОКРУТО од предходно.

МОЖНО Е И ДА СЕ ЧУСТВУВАТЕ

- Несигурни

- Како да Ви се преертел светот

- Да имате илјадници прашања

НАУЧИ ДА ЖИВЕЕШ СО СРЦЕВА СЛАБОСТ :

ШТО ДА ПРАВИМЕ ?

- Земајте ги лековите РЕДОВНО

- Внимавајте на телесната тежина

- Редуцирајте внес на СОЛ во храната

- Имајте лесна ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ

ДА ПОСТАВИМЕ НОВИ ЦЕЛИ

- ДА ГОВОРИМЕ ЗА СРЦЕВАТА СЛАБОСТ

- ДА ГИ ПРЕВЕНИРАМЕ РИЗИК ФАКТОРИТЕ

- ДА ГИ ПОДРЖИМЕ ЛУЃЕТО СО СРЦЕВА СЛАБОСТ

ПСИХОЛОШКА СОСТОЈБА

- Вие **не сте сами** и имате поддршка од Вашите лекари

- Останете во **Контакт** со останатите пациенти со срцева слабост за размена на искуства

ДА ЈА ПРЕВЕНИРАМЕ СРЦЕВАТА СЛАБОСТ

Printed material for patients -posters

СРЦЕВА СЛАБОСТ

Синдромот кој го има **секој 5ти** на 1000 луѓе постари од 65 години

ШТО ПРЕПОРАЧУВАМЕ

МЕСОТО
заменете го со риба

Внесувајте повеќе **ОВОШЈЕ** и **ЗЕЛЕНЧУК**

ИЗБЕГНУВАЈТЕ

СОЛ во исхраната

АЛКОХОЛ
Дозволено е **НО** СТРОГО ограничен внес на две единици (маж) една единица (жени)

Редовна ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ

ЗЕМАЈТЕ ГИ РЕДОВНО ЛЕКОВИТЕ

Внес на течности ИЗБЕГНУВАЈТЕ ПРЕГОЛЕМ ВНЕС НА ТЕЧНОСТИ.
Нека дневниот внес не надминува 2 литра

5-11 мај денови на СВЕСНОСТ ЗА СРЦЕВА СЛАБОСТ

СРЦЕВА СЛАБОСТ

СИМПТОМИ

- Отоци во вашите глуждеви
- Замор
- Губиток на воздух
- Неможност за лежење на рамно

НАЈЧЕСТИ ПРИЧИНИ

- Коронарна артериска болест
- Акутен инфаркт на срцето
- Воспаление предизвикано од вируси или бактерии на Вашето срце
- Аритмии
- Покачен крвен притисок
- Вродени или стекнати валвуларни мани

ШТО ДА ПРАВИМЕ

- ЗЕМАЈТЕ ГИ РЕДОВНО ЛЕКОВИТЕ
- РЕДУЦИРАЈТЕ ЈА СОЛТА ВО ИСХРАНАТА
- ИМАЈТЕ ЛЕСНА ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ
- НАМАЛЕТЕ ЈА ТЕЛЕСНАТА ТЕЖИНА

Printed material for patient

Booklet for patients with HF

Booklet for patients with LVADs

МЕХАНИЧКА ЦИРКУЛАТОРНА ПОДДРШКА
ВОДИЧ ЗА ПАЦИЕНТИ

Вовед:

Срцева слабост претставува неспособност на срцето да испумпа доволно количество крв за да го снабди организмот со кислород и хранливи материи. Кога срцевата слабост е во напредната фаза, терапијата со лекови не е доволна и на срцето му е потребна механичка поддршка. Уредот за механичка поддршка на срцето – ЛВАД (left ventricular assist device - LVAD) ѝ помага на левата комора на срцето да испумпува крв. Овој прирачник ќе ви помогне да разберете што претставува ЛВАД уредот, како и кои се ризиците и придобивките од неговата примена.

Зошто е потребен ЛВАД уредот?

Некои срцеви заболувања можат да ја намалат способноста на срцето да испумпува крв и да доведат до појава на срцева слабост. Кои се знаците на срцева слабост? Луѓето кои развиваат срцева слабост попуваат да чувствуваат замор, задивување и тешко дишење, посебно кога лежат на рамо. Исто така може да се јават оточи на нозете и рацете, проблеми со варење на храната и чувство на општа слабост и надуеност. Сето тоа настанува како последица на задржување вишок течност во белите дробови, црниот дроб, нозете и други делови од телото.

ЛВАД претставува механичка пумпа, која ја потпомага работата на левата комора. Постојат повеќе типа на вакви пумпи, но во основа, сите се составени од следните делови:

- Дводелна цевка, низ која крвта од левата комора дотекнува во пумпата;
- Пумпа што ја движат крвта;
- Одводна цевка која извлекува од пумпата и ја пренесува крвта до аортата;
- Батери за пумпата;
- Контролер.

Еден дел од пумпата се вградува во телото, додека, пак, другиот се наоѓа надвор од телото (изворот на струја, односно батери и контролерот), кој ја регулира работата на пумпата и ја прилагодува нејзината работа според потребите на пациентот. Постојат и одредени пумпи кои не се вградуваат во телото. Вашиот доктор ќе ви објасни која пумпа е најсоодветна за вашата состојба. Изборот на уредот зависи од состојбата на пациентот, видот на срцевото заболување, големината на телото како и од придружните здравствени проблеми на пациентот.

Различните видови на ВАД уреди имаат различна дополнителна опрема и соодветно на тоа различни методи на лекување по нивното вградување.

пумпата;

- Пумпа што ја движат крвта;
- Одводна цевка која извлекува од пумпата и ја пренесува крвта до аортата;
- Батери за пумпата;
- Контролер.

Еден дел од пумпата се вградува во телото, додека, пак, другиот се наоѓа надвор од телото (изворот на струја, односно батери и контролерот), кој ја регулира работата на пумпата и ја прилагодува нејзината работа според потребите на пациентот. Постојат и одредени пумпи кои не се вградуваат во телото. Вашиот доктор ќе ви објасни која пумпа е најсоодветна за вашата состојба. Изборот на уредот зависи од состојбата на пациентот, видот на срцевото заболување, големината на телото како и од придружните здравствени проблеми на пациентот.

Различните видови на ВАД уреди имаат различна дополнителна опрема и соодветно на тоа различни методи на лекување по нивното вградување.

HeartMate II pump   HeartWare HVAD pump   HeartMate III pump

КОЈ Е КАНДИДАТ ЗА ЛВАД?

ЛВАД-уредите можат да се користат за следниве намени:

- Како мост до трансплантација: пумпата овозможува стабилизација

пумпата;

- Пумпа што ја движат крвта;
- Одводна цевка која извлекува од пумпата и ја пренесува крвта до аортата;
- Батери за пумпата;
- Контролер.

Еден дел од пумпата се вградува во телото, додека, пак, другиот се наоѓа надвор од телото (изворот на струја, односно батери и контролерот), кој ја регулира работата на пумпата и ја прилагодува нејзината работа според потребите на пациентот. Постојат и одредени пумпи кои не се вградуваат во телото. Вашиот доктор ќе ви објасни која пумпа е најсоодветна за вашата состојба. Изборот на уредот зависи од состојбата на пациентот, видот на срцевото заболување, големината на телото како и од придружните здравствени проблеми на пациентот.

на состојбата на пациентот во периодот додека чека трансплантација на срце;

- Премостување на периодот до заздравување: кај пациенти доживеале срцеви инфаркти или биле подложни на кардиохир. операција, така што

Patient Engagement

Македонско здружение за кардиологија
Работна група за срцева слабост

SURVEY

The National Society of
Cardiology of North
Macedonia conduct a
**Survey on heart failure
awareness** among HF
patients in the RN
Macedonia

Број на центар ☐
Број на лекар ☐
Број на пациент ☐

АНКЕТА за пациентите со срцевата слабост (свесност и информираност за болеста)

ОПШТИ информации за пациентот	
Иницијали на пациентот _____	
Пол ☐ маж ☐ жена	Возраст ☐
Тип на срцева слабост ☐ со сочувана ЕФ ☐ лесно редуцирана ЕФ ☐ редуцирана ЕФ	
NYHA класа ☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV	
Кога е дијагностицирана СС _____	
Етиологија на срцева слабост _____	
Број на хоспитализации поради влошување _____	
Терапија ☐ медикаментозен ☐ медикаментозен + пейсmejер (CRT/ICD) ☐ LVAD/трансплант	
1. Со кого живеете (може и повеќе одговори)	
☐ живеам сам ☐ сопруг/сопруга/партнер ☐ деца ☐ родители ☐ внуци ☐ пријатели ☐ други роднини	
2. На кого може да се ослоните кога имате потешкотии. ? (може и повеќе одговори)	
☐ на никого ☐ сопруг/сопруга/партнер ☐ деца ☐ родители ☐ внуци ☐ пријатели ☐ други роднини	

3. Кој е највисокиот степен на формално образование што сте го завршиле?	
☐ основно образование ☐ средно образование ☐ високо образование	
4. Дали ги знаете симптомите на срцева слабост?	☐ да ☐ не
5. Јас боледувам од срцева слабост	☐ да ☐ не ☐ не знам
6. Некој од моето семејство или пријатели боледува од срцева слабост	☐ да ☐ не ☐ не знам
7. Назовале ги вашите симптоми и ги запознаа со срцевата слабост / запозна ги поведе	

☐ потешкотии ☐ потешкотии при одене	☐ тешко тегнење на вода ☐ не знам	☐ оток на нозем или нозете ☐ ниеден одговор не е точен
8. Срцевата слабост почесто се јавува кај возрасни лица.	☐ да ☐ не ☐ не знам	
9. Срцевата слабост влијае на функција на повеќе органи.	☐ да ☐ не ☐ не знам	
10. Пациентите со срцева слабост треба да избегнуваат физичка активност.		
☐ да ☐ не ☐ не знам		
11. Кој тип на физичка активност е корисен кај срцева слабост (можни се повеќе одговори)		
☐ пешачење ☐ возење велосипед ☐ работа во градина ☐ трчање ☐ пливање ☐ не знам ☐ ниеден одговор не е точен		
12. Што мислите дека е корисно за лекување на срцева слабост (можни се повеќе одговори)		
☐ пейсmejер ☐ начин на исхрана ☐ срцева хирургија ☐ медикаментозна терапија ☐ малалена физичка активност ☐ антибиотичи ☐ витаминска терапија ☐ не знам ☐ ниеден одговор не е точен		
13. Кои потешкотии и симптоми се аларм дека имате влошување на срцевата слабост (можни се повеќе одговори)		
☐ краток здив ☐ отежнато дишење во легната положба ☐ замор при помал напор ☐ појава на оток на стопала/подколеници ☐ главоболна ☐ зуење во уши ☐ парализа на ноза ☐ не знам ☐ ниеден одговор не е точен		
14. Пушењето и конзумирањето алкохол (повеќе од една единица дневно) треба да се прекинат		
☐ да ☐ не ☐ не знам		

15. Внесот на течности треба да се ограничи на	
☐ 1-2л дневно ☐ < 1л дневно ☐ не знам ☐ ниеден одговор не е точен	
16. Дали треба да ограничите с	
17. Дали редовно мерите крвен притисок	☐ да ☐ не
18. Дали редовно мерите пулс	☐ да ☐ не
19. Дали редовно мерите телесна тежина	☐ да ☐ не
20. Дали редовно ја земате препишаните лекови	☐ да ☐ не
21. Дали се вакцинирате против сезонски грип и др. препорачани вакцини.	☐ да ☐ не
22. Која диета се препорачува кај пациенти со срцева слабост	
☐ богата со масти ☐ со малку масти ☐ со малку јаглехидрати ☐ протеинска ☐ медитеранска (овошје, зеленчук, риба) ☐ не знам ☐ ниеден одговор не е точен	
23. Дали користите иновативни ИТ-алати за да ја следите вашата здравствена состојба? (апликации, смарт телефон, смарт рачен часовник, др. алати за телемониторинг)	
☐ да ☐ не	

Обележувач Ротирај

Согласност
Пациент

Лекар